Rok XIV. Nr. 5 SOSNOWIEC, czwartek 5 stycznia 1939 roku Cena numeru 10 groszy

Expres Zagłębia

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

ODDZIAŁY: KIELCE, Wesoła Nr. 7, tel. 13-78; BĘDZIN, Małachowskiego Nr. 21, tel. 71-331, DĄBROWA, Sobieskiego 7 i Królowej Jadwigi (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3 Maja 5, tel. 97; CZELADŹ, Bytomska 31; GRODZIEC, Legionów, tel. 719-66

Premier Konoye przyznaje się do braku zdolności

Dymisja gabinetu japońskiego

spowodowana ostrą notą amerykańską

TOKIO, 4. 1. PAT. Gabinet podał się do dymisji.

TOKIO, 4. 1. PAT. Dymisja gabinetu japońskiego została postanowiona na dzisiejszym posiedzeniu rady ministrów. — Decyzja ta poprzedzona została kilkudniowymi rozmowami księcia Konoye z otoczeniem cesarza, prezesem rady państwa baronem Hiranuma i poszczególnymi członkami rządu. W kołach politycznych panuje przekonanie, że misja utworzenia nowego gabinetu nie będzie powierzona ks. Konoye. Ponieważ w pertraktacjach toczonych ostatnio główną rolę odegrał baron Hiranuma, liczą się tu z tym, że on będzie premierem. Powierzenie mu tej misji ma nastąpić jeszcze dzisiaj.

TOKIO, 4. 1. Nowym premierem gabinetu japońskiego ma być baron Hiranuma, przewodniczący rady cesarskiej. Otrzymał on już tę misję od cesarza.

TOKIO, 4. 1. PAT. Książę Konoye udzielił prasie wyjaśnień w sprawie powodów dymisji gabinetu, w związku z konfliktem chińskim położenie wewnętrzne i zagraniczne Japonii staje się coraz bardziej skomplikowane.

Książę często obawiał się, że zdolności jego nie wystarczą na pokonanie trudności, jednak powaga sytuacji nie pozwalała dotąd na zmianę gabinetu. Konflikt chiński wszedł obecnie w nowe stadium i rząd musi wytężyć wszystkie siły dla utrzymania nowego porządku i zaprowadzenia trwałego pokoju w Azji wschodniej.

Książę jest przekonany, że rzeczą najpilniejszą jest podniesienie zaufania narodu przez wyznaczenie nowej linii politycznej nowemu gabinetowi. Mocna polityka rządu w konflikcie chińskim została zagojona i zaaprobowana przez cesarza. „Jestem zawstydzony" — oświadczył książę Konoye — „że zdolności moje nie wystarczają, dla przeprowadzenia moich zadań, to jest przyczyną dymisji mego gabinetu".

Ostra nota Ameryki

TOKIO, 4. 1. W Tokio opublikowano tekst noty, wysłanej przez rząd Stanów Zjednoczonych do rządu japońskiego w dniu 30 grudnia ubiegłego roku.

Nota ma charakter bardzo stanowczy i sprzeciwia się ostro uznaniu wyjątkowej sytuacji Japonii na Dalekim Wschodzie. Stany Zjednoczone godzą się wprawdzie na rozpatrzenie zagadnienia otwartych portów w Chinach, ale pod warunkiem, że w rozmowach wezmą udział wszystkie państwa zainteresowane.

Nota amerykańska zaznacza, iż rząd amerykański nie może zgodzić się na zadośćuczynienie roszczeniom zupełnie nieuzasadnionym i wysuwanym w sposób bezprzykładny, gdyż chodzi o tereny, które nie podlegają suwerenności japońskiej rząd amerykański zastrzega sobie wreszcie wszelkie prawa, które należą się Stanom Zjednoczonym i przestrzega przed ich naruszeniem.

Z Anglią także zatarg

HONG KONG, 4. 1. — Z Tientsinu donoszą następujące szczegóły o konflikcie angielsko-japońskim, powstałym na tle incydentu, jaki wydarzył się podczas świąt Bożego Narodzenia.

Władze japońskie aresztowały wówczas trzech żołnierzy brytyjskich na obszarze dawnej koncesji niemieckiej i założyły natychmiast protest u władz brytyjskich przeciwko zachowaniu się aresztowanych. Japończycy zażądali 1) przeproszenia, 2) ukarania winnych, 3) zabronienia żołnierzom angielskim wychodzenia z koncesji brytyjskiej.

Władze brytyjskie odrzuciły ten protest, domagając się w kontrproteście bezzwłocznego uwolnienia trzech aresztowanych żołnierzy. Spór nie został dotychczas zlikwidowany i trzej żołnierze brytyjscy nie zostali wypuszczeni na wolność.

KONIECZNOŚĆ EMIGRACJI ŻYDÓW Z POLSKI

Cztery tezy komitetu emigracyjnego w memoriale na zjazd międzynarodowy

WARSZAWA, 4. 1. PAT. W związku z rozpoczynającymi się w połowie stycznia br. obradami międzynarodowego biura dla spraw uchodźców żydowskich w Londynie, żydowski komitet dla spraw kolonizacji w Polsce zwrócił się do biura dla spraw uchodźców z memoriałem, podkreślającym konieczność uwzględnienia naturalnych potrzeb emigracyjnych żydów polskich — na konferencji eviańskiej.

Po zanalizowaniu problemu emigracii żydowskiej komitet wysunął w memoriale następujące tezy:

1) emigracja żydów z Polski powstrzymana w swym naturalnym biegu musi być wznowiona.

2) jako teren emigracyjny poza Palestyną, winny być barne pod uwagę i inne terenty

3) sprawa emigracji żydów z Polski stanowi ogniwo w łańcuchu międzynardowego zagadnienia emigracji żydów z Europy i musi być włączona do wszystkich postanowień i obrad dotyczących tego problemu.

4) komitet żydowski dla spraw kolonizacji zgłasza swój akces do współpracy z komitetami międzynarodowymi, działającymi na tym terenie i deklaruje gotowość współpracy z organizacjami obejmującymi produktywizację i kolonizację żydów.

„Szaleją niewypowiedziane wojny..."

Orędzie Roosevelta do Kongresu

WASZYNGTON, 4. 1. PAT. Prezydent Roosevelt odczytał orędzie do Kongresu, zaznaczając na wstępie, iż w chwili otwarcia obrad 77 Kongresu koniecznym jest zwrócenie uwagi i ostrzeżenie przed niepokojącymi oznakami, charakteryzującymi sytuację międzynarodową.

„Burza, która zagrażała, iż swymi płomieniami ogarnie cały świat — powiedział Roosevelt — została zażegnana, ale staje się coraz bardziej wyraźnym, iż pokój nie jest zapewniony. Wokoło nas szaleją niewypowiedziane wojny zarówno militarne, jak i gospodarcze". Prezydent Roosevelt zwrócił uwagę na wzrastające zbrojenia, dodając, iż burza z zewnątrz może być groźną dla Ameryki.

Scharakteryzowawszy sytuację na kontynencie amerykańskim, Roosevelt oświadczył:

„Naród nasz, nasze bogactwa mają prawo do zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony Nie oznacza to— mówił dalej — iż republiki amerykańskie odłączają się od innych narodów na innych kontynentach. Nie znaczy to, iż Ameryka przeciwstawia się pozostałemu światu Jest ona zawsze gotowa do współpracy, przerwania wyścigu zbrojeń i odbudowy handlu. Świat stał się jednak tak mały, a środki ataku tak szybkie, iż żaden naród nie może czuć się bezpiecznym w swym dążeniu do pokoju.

„Francja może liczyć na wierność Tunisu"

Wielka rewia wojskowa

przed premierem Daladierem

PARYŻ, 4. 1. Przebywający od wczoraj w Tunisie premier francuski Daladier, jest przedmiotem gorących owacji ze strony ludności.

Po zwiedzeniu portu wojennego i fortyfikacji Bizerty, premier Daladier przybył wczoraj do miasta Tunis, gdzie przyjęty był z wielkim przepychem przez beja Tunisu w jego podmiejskim pałacu

Podczas bankietu, w przemówieniach, wymienionych między premierem Daladier a bejem, szef rządu francuskiego podkreślił prawa traktatowe Francji do Tunisu i rolę cywilizacyjną, jaką spełnili Francuzi, a bej wskazał, iż Francja może liczyć na wierność Tunisu.

„W godzinie potrzeby cała ludność Tunisu stać będzie niewzruszenie przy Francji" — oświadczył bej.

Po południu na głównej arterii miasta odbyła się wielka rewia wojskowa, która miała unaocznić miejscowemu społeczeństwu zbrojne pogotowie Francji.

Prasa francuska przepełniona jest opisami przyjęcia, zgotowanego premierowi w Tunisie.

Dzienniki wyrażają przekonane, że wysunięcie pretensji włoskich przyniosło zjednoczenie całego społeczeństwa francuskiego i spodziewają się, że manifestacje na Korsyce i w Tunisie w dostatecznym stopniu pouczą Włochów o konieczności bardziej wstremięźliwej polityki w stosunku do Francji.

Pogrzeb Kardynała KAKOWSKIEGO.

WARSZAWA, 4. 1. PAT. Dziś odbyły się w katedrze uroczyste nabożeństwa żałobne, a następnie pogrzeb śp. kardynała Aleksandra Kakowskiego, arcybiskupa metropolity warszawskiego. Trumna ze zwłokami zmarłego arcypasterza spoczęła w podziemiach katedry św. Jana.

W drodze powrotnej z Paryża

min. Beck spotkać się ma z Hitlerem

Do Berlina wybiera się także min. Chvalkovski

BERLIN, 4. 1. Tutejsze koła polityczne z zainteresowaniem oczekują wizyty ministra Becka, który w drodze powrotnej do Polski przybędzie do Monachium i prawdopodobnie będzie przyjęty przez kanclerza Hitlera w Obersalzberg.

MIN. BECK W KARYKATURZE.

Wizycie tej przypisują tu wielkie znaczenie polityczne. Korespondent polityczny „Times" z Berlina donosi, że ministra Becka przywita w Monachium min. von Ribbentrop. Przedmiotem rozmów monachijskich ma być m. in. sprawa ukraińska, która w niemieckich kołach politycznych śledzona jest z wielkim zainteresowaniem. Poza tym podobno poruszona ma być sprawa Gdańska i wydalania żydów polskich z Niemiec.

WIZYTA CHVALKOVSKY'EGO W DNIU 10 B. M.

LONDYN, 4. 1. Jak informują, czechosłowacki minister spraw zagranicznych Chvalkovsky uda się dnia 10 bm. do Berlina. Korespondent berliński „Times" donosi w związku z tym, że Czechosłowacja w czasie tej wizyty pragnie wysondować sprawę zagwarantowania granic obecnych Czechosłowacji przez wielkie mocarstwa. W niemieckich kołach politycznych jednak nie ma wielkiego zainteresowania tą sprawą, gdyż koła te stoją na stanowisku, że obecne granice Czechosłowacji są nienaruszalne i że w tej materii wszelka dyskusja jest zbyteczna. Jak wreszcie informują, podróż Chvalkovsky'ego do Berlina służyć ma dalszemu pogłębieniu czechosłowacko-niemieckich stosunków gospodarczych.

Zemdlał na sali sądowej

usłyszawszy wyrok uniewinniający

34-letni Salomon Balsam, absolwent seminarium rabinackiego i b. student filozofii, był...

karany 4-letnim więzieniem za uprawianie agitacji wywrotowej w powiatach: opoczyńskim i koneckim.

Po odcierpieniu kary Balsam dalej należał do partii komunistycznej i m. in. był czynny w czasie głośnego strajku okupacyjnego w firmie Dziewulski i Lange w Opocznie. Przez jakiś czas B. był w Gdańsku i Sopotach, wskutek czego podejrzewano go o różne inne przestępstwa.

Na rozprawie w sądzie okr. Balsam do winy nie przyznał się.

Sąd, biorąc pod uwagę, że Balsam zerwał z działalnością antypaństwową, uniewinnił go.

Balsam po usłyszeniu wyroku zemdlał z radości.

Niesamowite widowisko w Gdyni

Na płonącym motocyklu pędził przez ulicę

Niezwykłe widowisko przeżyli przechodnie na ul. Świętojańskiej w Gdyni w późnych godzinach nocnych.

Od strony Orłowa pędził motocykl, kierowany przez 23-letniego Władysława Jóźwiaka.

W chwili, gdy motocykl znalazł się przed gmachem komisariatu rządu nagle, z nieustalonych na razie przyczyn zapalił się.

W jednej sekundzie płomienie ogarnęły maszynę i motocyklistę.

Płonący motocykl jak kula ognista pędził z żywą pochodnią ludzką.

Kierowca, widocznie z przerażenia, nie mógł przez dłuższy czas zatrzymać maszyny i dopiero po przejechaniu całej prawie długości ulicy motocykl wraz z kierowcą runął na chodnik.

Szczęśliwym zbiegiem okoliczności upadek nastąpił w miejscu, gdzie nagromadziła się duża warstwa śniegu, co zapobiegło rozbiciu się maszyny i ciężkim obrażeniom, a może śmierci kierowcy.

Tem niemniej motocyklista uległ strasznym poparzeniom i w stanie bardzo ciężkim pogotowie zabrało go do szpitala.

Aresztowanie wicekonsula angielskiego w Hiszpanii

LONDYN, 4. 1. — Afera szpiegowska wykryta w mieście Irun (w Hiszpanii) zatacza coraz szersze kręgi. Hiszpańska policja narodowa zaaresztowała angielskiego prokonsula w San Sebastian Ernesta Goldinga oraz jego małżonkę. Aresztowanie to pozostaje w związku ze śledztwem, prowadzonym w sprawie wicekonsula angielskiego Goodmana, w którego kufrach znaleziono swego czasu plany ofensywy narodowo-hiszpańskiej. Zaaresztowanie Goldinga znane było już trzy dni przed świętami B. Narodzenia, zostało jednak następnie zdementowane.

Foreign Office rozpoczęło przyspieszone śledztwo przeciwko prokunsulowi. Przedstawiciel dyplomatyczny W. Brytanii w Burgos otrzymał w poniedziałek polecenie przedłożenia gen. Franco wyników urzędowego śledztwa ze strony angielskiej. Bliższych szczegółów o tych wynikach chwilowo nie podano do wiadomości publicznej.

Na froncie politycznym

ZARZĄD GŁÓWNY ZARZEWIA

W połowie stycznia w Warszawie będzie obradował Zarząd Główny Zarzewia. W kołach politycznych do zebrania tego przywiązują dość dużą wagę.

TARCIA WŚRÓD DEMOKRATÓW.

Wśród zwolenników Stronnictwa Demokratycznego dają się ostatnio zauważyć tarcia wewnętrzne. Część tej grupy niezadowolona jest z taktyki przywódców, która polega na ciągłym odwlekaniu zapowiadanego Kongresu.

TUR BĘDZIE ODMŁODZONY

Ag. Echo donosi: Na najbliższym zjeździe Tow. Uniwersytetów Robotn. odmłodzony ma być zarząd tej organizacji. Na kierownicze stanowiska mają wejść młodzi działacze socjalistyczni.

Pogrzeb R. Dmowskiego

ODBĘDZIE SIĘ W WARSZAWIE

Ks. prymas Hlond nie wyraził swojej zgody na to, by zwłoki ś. p. Romana Dmowskiego spoczęły w katedrze poznańskiej.

Wobec tego ś. p. Roman Dmowski zostanie pochowany na cmentarzu Brodnowskim w Warszawie. Władze Str. Narodowego powzięły już w tym kierunku decyzję wyznaczyły pogrzeb na dzień 7 bm.

ADAM CZEKALSKI

PRZEKLĘTA MIŁOŚĆ

Powieść

31)

— Zali słyszycie te bluźnierstwa, waćpanowie!? Oto mi nagroda za trudy i troski wychowania córy, jak lilia czystej, jak anioł dobrej... Nie dość mu, że sromem okrył dom własny, nie dość, że z małżonki własnej, aniołem równej czystością i dziewiczością, przez swe zaburzenia umysłowe i iście zwierzęcą dziką zazdrość uczynił ofiarę najnieszczęśliwszą w tym szczęśliwym kraju, teraz jeszcze ośmiela się znieważać, bluźnić jak poganin, jak heretyk, jak barbarzyńca dziki bez poloru i ogłady...

Ciechanowiecki, blady jak giezło z gniewu i wściekłości, zacisnął dłonie, podsunął się do Strutyńskiego o krok i wyrzekł z mocą:

— Zważaj waćpan, żeś w domu moim!

Graf Strutyński cofnął się znowu, kryjąc się ponownie za bary Wołoszynowskiego, zamilkł tylko na najkrótszą chwilę, ale potem tym żałośliwiej i tym lamentliwiej jął żale swoje rozwodzić.

— O nieba! — wołał. — Zaliż nie dość ci dotychczasowych tortur i znęcań nad niewinnym dziecięciem? Zaliż twoja zwierzęca dzika zazdrość nie nasyciła się dotąd zemstą?.. Tedy mnie zabij, zamorduj niecnie w swoim własnym domu...

— Ojcze!

Ten okrzyk, rzucony rozpacznie, ale zarazem z intonacją i radości, od proga, zamknął gębę tokującemu Strutyńskiemu i zwrócił powszechną uwagę na wejście, którym stała „ofiara tyranii mężowskiej, lilia czystości, anioł dziewictwa..." vulgo pani starościna Ciechanowiecka we własnej osobie.

Ogromne zdumienie odbiło się na wszystkich twarzach. Nawet pan kasztelan brzeski, prawie dotąd niewidoczny, wysunął się teraz ze swego ukrycia i przyglądał się douce Hedwige z ciekawością i zainteresowaniem. Tylko jeden Jan Ciechanowiecki nie okazał żadnego zaskoczenia tym nagłym wejściem małżonki do sali rycerskiej. Kiedy bowiem doniesiono mu o przybyciu nieproszonych gości, zrozumiał, iż wytraci poważny atut z rąk przeciwnika, jeżeli zwolni piękną Hedwige spod klucza, to też, zanim zszedł z braćmi na dół do gości, kazał Brezie drzwi odemknąć i zostawić ją otworem.

Pani Jadwiga zrozumiała to w ten sposób, iż albo mąż się odmienił, albo stało się coś innego, skoro obdarza ją wolnością. Dokończywszy zatem swej toalety i upiększywszy się w ten sposób, aby na ofiarę tyranii mężowskiej wyglądać, przybrała minę skromną, zbolałą i wolnym krokiem wyszła do sieni. Stary Breza, na którego się natknęła, tym razem nie okazał się tak nieużytym, ale przeciwnie — zapytany — objaśnił ją, że JW starosta szakinowski, graf Strutyński, z kompanią w gościnę przybył. Płonąc radością, pobiegła natychmiast do sali rycerskiej drobnym truchcikiem.

Weszła na próg, skromnie spuściwszy oczy, zbolała i zmizerowana. Na widok ojca i kompanii, którzy przybyli jej na ratunek, wyciągnęła ramiona i rzuciła ów błagalny okrzyk.

Bledziutka była, bez barwinku, przezroczysta, a białe welony i koronki czyniły z niej rzeczywiście jakąś nieziemską zjawę, jakieś świetliste zjawisko.

Graf Strutyński, pozbywszy się znów ulęku na widok groźnej postawy zięcia, podbiegł do córy i porwał ją w ramiona z ogromnym wybuchem radości.

— Mości panowie! — zawołał z emfazą, głosem lamentliwym, przepojonym łzami, nie wiedzieć — szczerymi czy udanymi. — Spójrzcie na tę męczennicę! Zali takie dziecię anielskie może uczynić coś złego i ubliżającego czci niewieściej?

Wszystkie oczy utkwiły w postaci pani Jadwigi z wyrazem współczucia, a potem przeniosły się na Ciechanowieckiego, przezierając go i zastanawiając się, zali nie jest on czartem we własnej osobie. Bo też istotnie — w głowach tych wszystkich ludzi nie mieściła się myśl, aby ta kobieta, tak piękna, taki anioł biały i jasny mógł już, nie popełnić, ale choćby tylko zamierzyć jakibądź czyn niegodny.

A Jan szedł rozmiłowanym i rozżalonym wzrokiem za nią, spodziewając się, że teraz właśnie nastąpi upragniony moment zgody i pojednania, że zostanie zapomniane wszystko, cokolwiek złem było w ich dotychczasowym życiu, że znowu nastaną dni rozkosznego szczęścia i radości życia, którym rozebrzmi znowu cichy pałacyk nad drzemiącym jeziorem.

Wpatrywał się w postać żony, tak piękną, tak anielsko białą i jasną i gniew wszelki go odbiegał. Teraz zaczynało mu się już wydawać, jemu samemu, choć przecież na własne oczy widział zdradę, że ta anielska postać nie mogła tego uczynić, że to on musiał się przewidzieć, i zaślepiony śmiertelną miłością i śmiertelną zazdrością o ten skarb najdroższy i jedyny.

d. c. n.

Wyścig zbrojeń podwodnych

Postanowienie Niemiec podwojenia swego tonażu podwodnego poruszyło całą dziedzinę spraw zbrojeniowych, które ostatnio nie zaprzątały uwagi ogółu, gdyż zostały uregulowane w układzie morskim anglo-niemieckim z czerwca 1935 r. i z lipca 1937 r.

Obecna decyzja Trzeciej Rzeszy nie stoi zresztą w sprzeczności z tym układem. Przewidywał on bowiem dla Niemiec prawo budowy floty łodzi podwodnych o tonażu równym tonażowi floty brytyjskiej. Jednak wypełnienie tego postanowienia wywołało pewien niepokój.

Anglia posiada w obecnej chwili 27 dużych i 24 małe łodzie podwodne, zaś w budowie znajduje się dalszych 12 dużych jednostek. Niemcy mają 43 łodzie podwodne, w budowie 28. Ponieważ są to jednostki małe, t. zw. przybrzeżne, to też tonaż ich nie przekroczy granic zakreślonych przez układ.

Stosunek całej floty obu państw pozostaje niezmieniony. Okręty niemieckie mają nadal stanowić najwyżej 35 proc. tonażu floty brytyjskiej, której przewaga zostaje zatem zachowana. Nie przeciw niej jest skierowany krok Rzeszy. Został on podyktowany, jak stwierdzają oficjalnie, faktem, iż Sowiety rozporządzają największą na świecie ilością 160 łodzi podwodnych.

Tłumaczenie to nie przekonało angielskich ekspertów. Łodzie podwodne nie walczą między sobą. Przewagę morską dają jedynie wielkie jednostki bojowe: pancerniki, wspomagane odpowiednią ilością jednostek mniejszych. W tej dziedzinie nikt w Europie z Wielką Brytanią konkurować nie może. Odnosi się to zarówno do Niemiec, jak i do Sowietów. Łodzie podwodne mają natomiast w razie wojny specjalne zadanie. Głównym przeznaczeniem ich jest walka nie z flotą liniową, która potrafi się skutecznie bronić, ale napadanie na okręty handlowe, przecinanie dróg morskich, uniemożliwianie transportów wojska, broni i żywności.

Trwale wyryła się w pamięci Anglików działalność podwodnych łodzi niemieckich z czasów wielkiej wojny! Trzeba jeszcze wziąć pod uwagę, że cesarskie Niemcy nie doceniały znaczenia floty. Zamknięta na Bałtyku już z początkiem działań wojennych, niemiecka „Hochseeflotte" nie spełniła żadnej roli strategicznej po za zabezpieczeniem komunikacji z krajami skandynawskimi, co nie natrafiało na trudności wobec bierności marynarki rosyjskiej. Natomiast cały morski wysiłek niemiecki i większość wybitnych oficerów, skierowano do łodzi podwodnych.

Po bitwie jutlandzkiej główno-dowodzący flotą, admirał Scheer oświadczył: „Można oczekiwać zwycięskiego końca wojny w czasie dostatecznie krótkim tylko przez ruinę ekonomicznego życia angielskiego. Rezultat ten może być osiągnięty jedynie przez poświęcenie broni podwodnej walce z handlem angielskim".

Stąd szaleńcze nieraz i bohaterskie raidy niemieckich łodzi podwodnych. Ale w tej dziedzinie Niemcy nie zdobyły się na planową akcję, dążąc do zatopienia jak największej ilości statków bez planu strategicznego.

To też po wojnie ujawniło się w Niemczech silne dążenie do skonstruowania własnych zasad strategicznych Czyżby ich wynikiem była obecna decyzja?

Wywarła ona już silne wrażenie we Francji. Prasa paryska zapowiada rewizję planów budowy łodzi podwodnych, uważając, że krok Niemiec doprowadzi do powszechnego wyścigu zbrojeń morskich, w którym weźmie udział nie tylko Anglia, lecz także Francja i Stany Zjednoczone.

Wydaje się jednak, że są to wnioski co najmniej przedwczesne. Do wyścigu zbrojeń morskich są potrzebne ogromne środki materialne. Tymi Trzecia Rzesza konkurować z Anglią nie może i nie chce.

Nie znaczy to jednak, by całkowicie zaniechała myśli, że w razie konfliktu, flota nawet mniej silna od przeciwnika może mu zadać ciężkie straty i w wysokim stopniu przyczynić się do zwycięstwa wojsk lądowych.

A. T. E.

Przymusowa i bezpłatna służba pracy

dla wszystkich kobiet w Niemczech

Obowiązująca dotychczas tylko częściowo jednoroczna służba pracy kobiet do 21 lat w Niemczech, rozszerzona została na wszystkie niezamężne kobiety do 25 roku życia bez wyjątku.

Bez spełnienia tego obowiązku służby pracy, żadna kobieta niemiecka nie będzie mogła otrzymać posady i pracy.

* * *

Według obliczeń oficjalnych 300—400.000 kobiet niemieckich będzie musiało spełnić ten obowiązek rocznej służby pracy w gospodarstwie domowym bądź na roli, w pielęgniarstwie lub w pracy charytatywnej.

Ten powszechny obowiązek służby pracy ma potrójny cel:

1) wychowanie kobiet do obowiązku pracy dla dobra społeczeństwa narówni z mężczyznami, którzy podlegają obowiązkowi służby pracy i służby wojskowej.

2) Wciągnięcie wszystkich rezerw istniejących jeszcze w narodzie do procesu produkcji, co ważne jest ze względu na dający się odczuwać brak sił fachowych i ze względu na dążenia posiadania na wypadek wojny wyszkolonego rezerwoaru niemieckich kobiet.

3) Zaoszczędzenie kosztów produkcji przy jej równoczesnym zwiększeniu.

* * *

Przymus jednorocznej pracy społecznej obowiązywał dotychczas tylko w niektórych kategoriach zawodów. Praca w domu rodzicielskim lub u krewnych będzie uznana tylko wtedy jako wykonanie przymusu pracy społecznej, jeżeli idzie o rodzinę liczącą conajmniej czworo lub więcej dzieci poniżej 14 lat

Nowe zarządzenie zawiera natomiast w porównaniu z dotychczasowymi przepisami ulgę o tyle, że zobowiązana do jednorocznej pracy kobieta sama może sobie wybrać miejsce tej pracy, jednak wymagana jest do tego zgoda państwowego urzędu pracy.

Kobiety spełniające roczną służbę pracy w jakiejkolwiek formie czynią to bez wynagrodzenia, jedynie za drobnym dziennym żołdem, a często nie otrzymując ani mieszkania ani utrzymania.

Drugie doniosłe zarządzenie rządu niemieckiego z dziedziny organizacji pracy, dotyczy zakazu przyjmowania na okres 1 do 2 lat nowych pracowników do całego szeregu zawodów jak piekarstwa, cukiernictwa, rzeźnictwa, fryzjerstwa, kelnerstwa, złotnictwa, stolarstwa i innych.

Zarządzenie to ma na celu skierowanie ludzi pragnących poświęcić się pracy zawodowej do zawodów, cierpiących na brak rąk roboczych, jak: przetwórstwo i przemysł metalowy, górnictwo, rolnictwo, oraz przemysł budowlany.

PRZEDSTAWICIELE ARMII CZECHOSŁOWACKIEJ U PREZYD. HACHY.

Czeskosłowacki minister obrony gen. Syrowy i szef sztabu generalnego armii gen. Krejci (na prawo) z życzeniami noworocznymi u prezydenta Republiki dr. Hachy.

Na szpaltach pism

Dmowski wobec Marsz. Piłsudskiego

B. poseł red. Ryszard Piestrzyński poświęca swój artykuł w „Kurierze Porannym" śp. Romanowi Dmowskiemu. Autor zaznaczając, że drogi Dmowskiego i Marsz. Piłsudskiego nigdy się nie zeszły, przytacza list Marsz. Piłsudskiego do Dmowskiego z grudnia 1918 r. w sprawie przedstawicielstwa Polski wobec aliantów. W liście tym Marszałek m. in. pisze:

Opierając się na naszej starej znajomości, mam nadzieję, że w tym wypadku i chwili tak poważnej, conajmniej kilku ludzi — jeśli, niestety, nie cała Polska — potrafi się wznieść ponad interesy partyj, klik i grup. Chciałbym bardzo widzieć pana między tymi ludźmi.

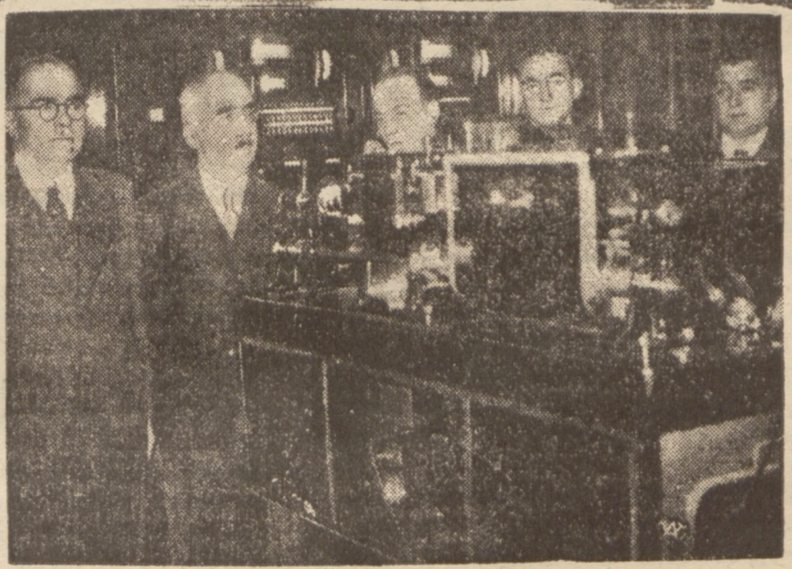
Jak wiadomo, do zbliżenia nie doszło.

W końcu p. Piestrzyński ogłasza wspomnienie z ciekawej rozmowy z śp. Dmowskim:

A jednak, gdy pięć lat temu wraz z prof. Zygmuntem Wojciechowskim udałem się do Dmowskiego, by mu lojalnie oznajmić, że uważamy za konieczne poparcie przez Klub Narodowy w Sejmie nowej konstytucji polskiej, usłyszeliśmy z ust jego słowa uznania o Piłsudskim, jako o twórcy armii polskiej, jako o człowieku „na miarę dziejową", który posiadać będzie wielkie miejsce w naszych dziejach, choćby nic więcej dla Polski nie zrobił, jak tylko to, że dał jej siłę zbrojną. Gdy wszakże wskazywaliśmy Dmowskiemu na konieczność wysnucia wniosków z tych słów, odpowiedział, że jest za późno, a sam czuje się za stary...

Wczorajsza „Gazeta Polska" poświęca obszerny artykuł śp. Dmowskiemu, pisząc na zakończenie:

„Jesteśmy obozem wyrosłym z wskazań i tradycji pozostawionych przez Józefa Piłsudskiego, który przez całe swoje życie był przez Romana Dmowskiego namiętnie i konsekwentnie zwalczany; ale stojąc przed jego trumną, nie wahamy się stwierdzić, że w Dmowskim widzieliśmy zawsze wielką indywidualność przerastającą o głowę otaczającą go przeciętność współczesnego pokolenia. Widzieliśmy w nim naszego przeciwnika, ale widzieliśmy zarazem człowieka dużej odwagi i charakteru, polityka na wielką zakrojonego skalę, szczerego i bezinteresownego patriotę, który całe swoje życie oddał na usługi idei w którą wierzył, którą głosił i o którą walczył aż do śmierci".

W gmachu Centralnej Poczty w Paryżu odbyła się uroczysta inauguracja transmisji pierwszego obrazu drogą radiotelegraficzną do Algieru.

Na zdjęciu moment z transmisji pierwszego radiofoto z Paryża do Algieru. — Przy aparaturze — pierwszy na lewo — stoi p. Edward Belin, wynalazca fototelegrafii.

Podjęcie rokowań między Polską a Rzeszą

w sprawie wysiedlonych żydów

Rokowania polsko-niemieckie, dotyczące wydalonych z Niemiec żydów — obywateli polskich, przerwane przed blisko dwoma miesiącami, będą według doniesienia I. K. C. wznowione już w ciągu najbliższych dni w Berlinie.

Ostatnio prowadzone były na ten temat wstępne rozmowy w Berlinie przez radcę handlowego ambasady R. P. p. Pilza.

Rokowania dotyczyć mają likwidacji skupiska zgromadzonych w Zbąszyniu żydów obywateli polskich, wysiedlonych z Niemiec, którzy mają uzyskać możność powrotu do Niemiec, celem zajęcia się zostawionymi tam majątkami i wogóle uregulowaniem swych spraw majątkowych.

Przedmiotem rokowań ma być także kwestia uregulowania spraw majątkowych tych żydów, pochodzących z Polski, którzy zostali wysiedleni z Niemiec i bądź wrócili do Polski, bądź też wyjechali do innych krajów.

Akcja izby przemysłowo-handlowej w Sosnowcu

w sprawie uporządkowania wpisów w rejestrze handlowym

W interesie obrotu gospodarczego leży, aby rejestr handlowy odtwarzał rzeczywisty stan rzeczy i aby wpisy nakazane przez prawo były istotnie dokonane. Obowiązek czuwania nad tym włożyła ustawa (przepisy wprowadzające kodeks handlowy) na izby przemysłowo-handlowe.

W związku z tym Izba przemysłowo-handlowa w Sosnowcu przystąpiła do akcji, mającej na celu spowodowanie, aby wszystkie przedsiębiorstwa prowadzone w większym rozmiarze były istotnie wpisane do rejestru handlowego.

Wiąże się ta kwestia również z zasadniczą sprawą jak najszerszego rozpowszechnienia prowadzenia ksiąg handlowych, do czego kupcy rejestrowi są obowiązani.

Ustaliwszy na podstawie materiałów urzędowych, które spośród przedsiębiorstw zaliczonych w myśl odnośnych przepisów do rzędu przedsiębiorstw prowadzonych w większym rozmiarze, dotychczas nie dopełniły obowiązku rejestrowego, wystosowała Izba do poszczególnych firm imienne cyrkularze z odpowiednim pouczeniem.

W okólniku tym wyjaśniła też Izba, w jakich wypadkach przedsiębiorstwa mogą się ubiegać o uznanie za nieprowadzone w większym rozmiarze. Równocześnie zapowiedziała Izba, że w razie niedopełnienia obowiązków przez samych zainteresowanych. Izba przemysłowo-handlowa postawi z urzędu wnioski o wpis do rejestru handlowego.

Te imienne pouczenia, których rozesłano ogółem około 600, osiągnęły w znacznej części zamierzony efekt, mianowicie duża ilość kupców powiadomiła Izbie, iż wobec udzielonych im wskazówek przystępuje do założenia ksiąg handlowych i zgłasza swoje firmy do rejestru handlowego. Część spośród nich prosiła o wstrzymanie się ze zgłoszeniem wniosków o wpis z urzędu do rejestru handlowego, wskazując na trudności założenia ksiąg z końcem roku, w związku z czym Izba wyraziła zgodę na wstrzymanie wniosków o wpis z urzędu do początku stycznia 1939 r., aby umożliwić zainteresowanym dokonanie w międzyczasie potrzebnych formalności.

W pierwszych dniach b. miesiąca Izba przez wydelegowanych specjalnie w tym celu pracowników sprawdzi równocześnie w Wydziałach Rejestrowych Sądów Okręgowych w Kielcach, Radomiu, Częstochowie i Sosnowcu, czy odnośne przedsiębiorstwa istotnie dopełniły swych obowiązków, a w przeciwnym razie zgłosi odrazu wnioski o wpis z urzędu.

Bardzo duża część kupców zwróciła się do Izby z przedstawieniem, iż ich przedsiębiorstwa nie mają charakteru przedsiębiorstw prowadzonych w większym rozmiarze.

Izba rozpatrzyła indywidualnie kilkaset tego rodzaju spraw w specjalnej komisji. W około 200 wypadkach stwierdziła Izba zupełną bezpodstawność podań i ponownie wezwała odnośne przedsiębiorstwa do zarejestrowania się w dodatkowo udzielonym terminie, poczym nastąpi ewent. wniosek o wpis z urzędu.

W innych wypadkach udzieliła Izba wskazówek, co do trybu ubiegania się o uznanie dawnych przedsiębiorstw przez Sąd Rejestrowy po wysłuchaniu opinii Izb Skarbowej i Przemysłowo-handlowej, za nieprowadzone w większym rozmiarze.

Cała powyższa akcja prowadzona jest przy współdziałaniu władz skarbowych i organizacji kupieckich, do których Izba przemysłowo-handlowa zwróciła się osobnym pismem z prośbą o pomoc w przeprowadzeniu tej niewątpliwie z punktu widzenia ogólnogospodarczego celowej akcji, zmierzającej systematycznie do uporządkowania wpisów w rejestrze handlowym i rozpowszechnienia stosowania ksiąg handlowych.

Przygotowania do wystawy targów

polskiego przemysłu, handlu i rzemiosła Zagłębia Dąbrowskiego

Swego czasu pisaliśmy, że Obóz Zjednoczenia Narodowego na Zagłębie Dąbrowskie projektuje urządzenie w Sosnowcu wystawy p. n. Wystawa — Targi Polskiego Przemysłu, Handlu i Rzemiosła Zagłębia Dąbrowskiego.

Wczoraj w sali posiedzeń Izby przemysłowo-handlowej w Sosnowcu odbyło się posiedzenie tymczasowego Komitetu wystawowego.

Celem wystawy będzie przedstawienie 20-letniego dorobku gospodarczego powiatów będzińskiego i miasta Sosnowca, zawierciańskiego, olkuskiego i częstochowskiego ze specjalnym uwzględnieniem dorobku wytwórczości przemysłowej i rzemieślniczej oraz handlu.

Wystawa odbędzie się w miesiącu maju względnie w czerwcu w Sosnowcu prawdopodobnie w halach fabryki Schöna przy ulicy 1-go Maja.

Na wczorajszym posiedzeniu omawiano spraw, między innymi przyjęto do wiadomości tekst podania do Ministerstwa przemysłu i handlu zezwalający na urządzenie wystawy — targów, uchwalono regulamin wystawy i preliminarz budżetowy wystawy.

Protektorat nad wystawą obejmą gen. Skwarczyński — szef OZN i wojewoda kielecki dr. Wł. Dziadosz.

W skład prezydium komitetu wystawa—Targi wchodzą pp.: dyr. Jaguczański przewodniczący, dyr. K. Gadomski i inż. J. Gallot — wiceprzewodniczący, starosta R. Walewski — skarbnik, dyr. R. Cholewicki, mec. M. Lipski — przewodniczący OZN i prez. J. Kaczkowski.

Powołanych zostanie również do życia 10 sekcyj: propagandowo-prasowa, techniczno-artystyczna, finansowa, przemysłowa, kupiecka, rzemieślnicza, drobnej wytwórczości i przemysłu ludowego, rolniczo-ogrodowa, spółdzielcza, samorządowa i instytucyj wyższej użyteczności publicznej i społecznych.

Ponadto utworzony zostanie komitet honorowy, w skład którego wejdą wybitne osobistości Zagłębia Dąbr.

Co ma zrobić robotnik,

aby członkowie jego rodziny mogli korzystać ze świadczeń?

Robotnik już przy rozpoczęciu pracy powinien podać pracodawcy członków swej rodziny (imiona, nazwiska i daty urodzenia), aby pracodawca zgłosił ich równocześnie z robotnikiem do ubezpieczalni społecznej. Robotnik może również sam osobno zgłosić członków swej rodziny w ubezpieczalni społecznej.

Uczynić to może na formularzu zgłoszeniowym (który otrzyma w ubezpieczalni) lub w inny sposób.

Zgłoszenia tego należy dokonać jak najwcześniej i zażądać wpisania członków rodziny do legitymacji, aby mieć zawczasu przed chorobą stwierdzone prawo do korzystania ze świadczeń. Ubezpieczalnia społeczna wpisuje uprawnione osoby do legitymacji ubezpieczeniowej robotnika, a oprócz tego w odniesieniu do osób ponad 14 lat wkleja do legitymacji ich fotografie obok fotografii ubezpieczonego. Fotografii dostarcza ubezpieczony.

Odznaczeni Krzyżem Zasługi

W STRZEMIESZYCACH

Za pracę społeczną na terenie gminy Strzemieszyc zostali odznaczeni brązowym Krzyżem Zasługi ochotnicy wojenni pp.: Salwa Jan, Blocher Piotr, Dyduch Stanisław, Małta Florian, Kania Jan, Żak Józef, Wszałek Jan, Bubel Adam, Mysor Władysław, Bretner Romuald, Glanowski Ludwik, Kubowicz Franciszek, Trzaska Franciszek, Pęgiel Bolesław, Pardela Wojciech.

Drzazgi

DECYZJA

W jednym z pism śląskich zamieszczona następującą wiadomość:

„Budapeszt, 4. 1. Tel. wł. W miejscowości Bekescaba 78 letni stolarz Paweł Dubrancik udusił swą 75-letnią żonę w przeddzień złotych godów małżeńskich.— Sędziwy morderca zeznał na policji i przed sądem, że żona jego była bardzo kłótliwa i przez 50 lat współżycia ich nie zaznał od niej spokoju. Sąd uwolnił... go od winy i kary (!!!)”

Jak bardzo musi żałować pan Paweł Dubrancik, że nie zrobił tego 50 lat wcześniej, wobec tak wielkiej wyrozumiałości budapesztańskiego sądu.

wim

——:::::——

Przy głośniku

UTWÓR BALZACA W TEATRZE WYOBRAŹNI

Wśród mniejszych opowiadań Honoriusza Balzaca, jakie dzięki przekładom Boya zna polski czytelnik, znajduje się nowela „Znakomity Gaudissart”. Bohaterem tej żartobliwej opowieści jest komiwojażer, który z handlu artykułami paryskimi przerzuca się do handlu ideami, gdyż stając się agentem gazety i poszukując dla niej prenumeratów musi zachwalać — już nie kapelusze i pończochy, ale myśli i hasła. Zabawne przygody sprytnego paryżanina, którego wyprowadza w pole zwyczajny mieszczuch z prowincji, kryją w sobie nie jedną głębszą myśl i sporo dziś jeszcze aktualnych i satyrycznych obserwacyj.

Opowiadanie Balzaca w ciekawej radiofonizacji Kazimierza Sowińskiego nadane już było w swoim czasie w programie Warszawy II i zostanie wznowione na fali ogólno - polskiej dziś o godz. 21.20 Reżyseruje Antoni Bohdziewicz.

TRZEJ KRÓLOWIE WZOREM MODY FELIETON WASYLEWSKIEGO W RADIO

Dziś o godz. 16.55 Stanisław Wasylewski wygłosi felieton p. t. „Trzej Królowie wzorem mody”. Znany essayista na podstawie własnych badań nakreśli kilka dowcipów i wesołych spostrzeżeń na temat, jak to w wieku XVI i XVII obrazy Trzech Królów, sprowadzone często do Polski z zagranicy stawały się niejednokrotnie wzorem mody dla ówczesnej szlachty.

PAMIĘTNIKI LEKARZY.

Dziś o godz. 16.20 stacja warszawska Polskiego Radia nada 15-minutowe przemówienie p. Melchiora Wańkowicza na temat wydanych przez Zakład Ubezp. Społ. „Pamiętników Lekarzy” nagrodzonych na konkursie.

Zakład przywiązuje dużą wagę do spopularyzowania tego wydawnictwa zawierającego 10 pamiętników lekarzy ubezpieczeniowych, które zdaniem Zakładu pomogą do zrozumienia warunków pracy lekarzy społecznych oraz zadań i znaczenia lecznictwa ubezpieczeniowego.

——oOo——

Wojewodowie mogą zwalniać od obowiązku

STOSOWANIA NIETŁUKĄCEGO SIĘ SZKŁA W AUTOBUSACH I TAKSÓWKACH.

W związku z licznymi prośbami o ponowne przesunięcie ostatecznego terminu wejścia w życie przepisów o obowiązku stosowania nietłukącego się szkła w autobusach i taksówkach, **rozesłany został okólnik do wojewodów, zezwalający na udzielanie indywidualnych zwolnień.**

Zwolnienia mogą być udzielane na okres od 3—6 miesięcy w wypadkach wyjątkowych.

Poza tym jednak już od 1 stycznia br. istnieje obowiązek zaopatrzenia autobusów i taksówek w szyby z nietłukącego się szkła.

Maria Antonina

Wyjaśnienia prawne

CZY KIEROWNIK PRZEDSIĘBIORSTWA PODLEGA PRZEPISOM USTAWY O CZASIE PRACY?

Sąd Najwyższy w jednym ze swych orzeczeń zajął się szczegółowo omówieniem roli i obowiązków pracownika zajmującego w przedsiębiorstwie handlowym stanowiska kierownicze. Sąd kasacyjny wyjaśnił, iż kierownik mogący rzecz naturalna godziny swej pracy dowolnie normować, np. kierownik salowy restauracji, nie może żądać wynagrodzenia specjalnego za godziny nadliczbowe, gdyż czas jego pracy jest od niego samego zależny, on czas ten normuje i wobec tego może pracę swą wykonywać tak, aby godzin nadliczbowych nie pochłaniała. Wynagrodzenie kierownika, zdaniem Sądu Najwyższego, obejmuje ekwiwalent za jego pracę zwierzchniczą (odpowiedzialność) itp. i przedłużenie czasu tej pracy jest zupełnie własnowolne, a zatym osobnego wynagrodzenia nie wymaga. Nawiasem zaznaczyć należy, iż powództwa kierowników przedsiębiorstw o wynagrodzenie za godziny nadliczbowe zostały w szeregu spraw przez wszystkie instancje oddalone.

K. Kl.

——:o:——

Z Olkusza

W Olkuszu powstanie NOWA ODLEWNIA.

Na posiedzeniu zarządu miejskiego w Olkuszu w dn. 3 bm. postanowiono m. in. wydzierżawić budynek po elektrowni miejskiej wraz z placem na lat 5, p. Józefowi Żelichowskiemu z Sosnowca na uruchomienie odlewni żeliwnej.

Na razie odlewnia zatrudni kilkunastu robotników.

(o) **CAŁKOWITE SKANALIZOWANIE OLKUSZA.** Magistrat m. Olkusza przyjął ofertę inż. A. Ziemby z Krakowa na wykonanie projektu kanalizacji m. Olkusza. Olkusz jest częściowo skanalizowany, obecny zaś projekt obejmie całkowite skanalizowanie miasta wraz z jego peryferiami.

(o) **KURS DLA MŁODZIEŻY WIEJSKIEJ.** W dniu 3 bm. rozpoczął się w Olkuszu tygodniowy kurs dla prezesów i przewodniczących sekcji kół młodzieży wiejskiej pow. olkuskiego.

Kurs obejmuje wykłady z historii wsi związku, ruchu młodowiejskiego, ideowowychowawczej, kultury ludowej itp.

Na kurs zapisało się przeszło 60 osób ze wszystkich miejscowości pow. olkuskiego. Podczas otwarcia kursu przemówienie na temat znaczenia kursu dla młodzieży wiejskiej, wygłosił starosta olkuski mgr. Mędala.

——oOo——

Dobre rady

Frędzle od firanek należy po wypraniu przeczesać gęstym grzebieniem

Śniegiem można doskonale czyścić odzież wełnianą i jedwabie.

Jedwabne wstążki do włosów pierze się w wodzie pokartoflanej

* * *

Niemiłą woń futra usuwa się przez posypanie go dobrze sporszkowaną kawą.

* * *

Czarne fartuchy czyści się słabym roztworem spirytusu i prasuje się na wilgotno po lewej stronie.

——oOo——

— **Z CENTRALNEJ TARGOWICY W MYSŁOWICACH** Na targowicy spędzono w ub. tygodniu 550 szt. bydła 1181 szt. świń 2 szt. owiec 104 szt. cieląt razem: 1837 szt. zwierząt. Płacono za 1 kg. żywej wagi za: (ceny loco Targowica łącznie z kosztami handlowymi) bydło od 48 gr. do 78 gr. cielęta od 60 gr. do 92 gr. świnie od 88 gr. do 1.15 zł.

Na froncie pracy

URLOPY TURNUSOWE na kopalniach zagłębiowskich

W przemyśle węglowym w Zagłębiu Dąbrowskim nastąpiły pewne perturbacje.

Kopalnie zaczynają stosować urlopy turnusowe poza dotychczasowymi świętówkami.

Warszawskie Towarzystwo wysłało 127 robotników na dwumiesięczny urlop turnusowy.

Sosnowieckie Towarzystwo zamierza z dwuch kopalń: Niwka i Modrzejów wysłać na 3 i półmiesięczny urlop turnusowy około 400 robotników. W tej sprawie odbyć się ma konferencja z sekretarzem CZG.

Franko-włoskie towarzystwo na kopalni „Paryż“ również stosuje obecnie urlopy turnusowe.

Poza tym na kopalniach stosowane są świętówki.

Wznowienie wielkiego procesu

o nadużycia na P. K. P.

Po 10-dniowej przerwie wznowiony został onegdaj w sądzie okręgowym w Sosnowcu wielki proces o nadużycia i braki w magazynach zawiadowców odcinków drogowych PKP. w Ząbkowicach z oskarżonym b. naczelnikiem oddziału drogowego Hermanem na czele.

Dzień ten obfitował w liczne wnioski stron przy czym rewelacyjny wniosek zgłoszony został przez obronę.

Jak wiadomo między innymi akt oskarżenia oparty jest na opinii biegłego inż. Zawadzkiego głównego insp. komunikacji, który w swojej ekspertyzie wyraził pogląd, że przeciętne zużycie szyn wskutek zmian atmosferycznych i ruchu pociągów, nie przekraczało siedem proc. wagi szyny.

Wskutek tego, że zawiadowcy odcinków, wymieniając szyny stare na nowe w torze, zapisywali większy procent zużycia szyn starych, oskarżono ich o spowodowanie braków szyn zużytych w magazynach.

Oskarżeni bronili się tym, że szyny w torach leżały czasami po kilkadziesiąt lat, co przy wielkim ruchu pociągów spowodowało większe zużycie szyn, sięgające nawet do 15 proc., a gdyby takie zużycie szyn przyjąć za normę, okazało by się, że braków w szynach nie było.

Obrońcy oskarżonych adw. Koenig, Krzemuski i Heftman już zgłosili wniosek o zarządzenie wizji z udziałem biegłego, wyjęcie szyny z toru oraz przeważenie jej, przez co można by praktycznie przekonać się o stopniu procentowego zużycia szyn.

W związku z tym wnioskiem sąd okręgowy przerwał sprawę na jeden dzień i zawezwał biegłego inż. Zawadzkiego po wysłuchaniu którego zadecyduje o wniosku obrony.

Jak się dowiadujemy, inż. Zawadzki w czasie podróży do Sosnowca, na proces, uległ wypadkowi kolejowemu, tak iż sensacyjny wniosek obrony rozpatrzony będzie przez sąd dopiero w dniu dzisiejszym

Wiadomości bieżące

Czwartek 5 Styczeń	Dziś: Telesfora Jutro: Trzech Króli Wschód słońca: 7,44 Zachód słońca 3,88

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dziś dyżury nocne pełnią następujące apteki:

L. Turskiego, ul. 3 go Maja 18

G. Kupferblum, ul. Nowopogońska 25

W. Dawiskiba, ul. Piłsudskiego 18.

——oOo——

Zawiadomienie

W związku z dyrektywą Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism komunikujemy, że wszystkie wzmianki dotyczące zabaw itp. imprez o charakterze dochodowym z dniem dzisiejszym zamieszczane będą tylko za opłatą.

Wydawnictwo „Expresu Zagłębia“.

Teatr miejski w Sosnowcu

Dziś dnia 5 bm. o godz. 20.30 świetna rewia pt. „Wszystkiego po trochu“ z udziałem całego zespołu. Bilety do nabycia w firmie W. Czechowski, 3 Maja 3.

W piątek, dnia 6 bm. o godz. 16.30 po raz ostatni na ogólne żądanie publiczności, arcydzieło hiszpańskiej literatury J. Zorrilli pt. „Don Juan“ z udziałem całego zespołu, w reżyserii K. Vorbrodta.

Wieczorem o godz. 20.30 świetna rewia pt. „Wszystkiego po trochu“ z udziałem całego zespołu w 18 numerach w reżyserii J. Bielicza. Bilety wcześniej do nabycia w firmie W. Czechowski, 3 Maja 3.

Poranek W KINIE ZAGŁĘBIE

Zarząd obwodu Zw. harcerstwa polskiego w Sosnowcu (komisja porankowa) urządza dnia 6 i 8 bm. o godz. 11.30 przed poł. w kinie Zagłębie w Sosnowcu poranek dla dzieci, młodzieży i starszych. — Wyświetlane będą filmy: „Trędowata“ i „Śluby panieńskie“.

Ceny miejsc: parter 25 gr., balkon 30 gr. i miejsce w loży 54 gr.

Dwa wypadki PRZY PRACY.

Wczoraj uległ nieszczęśliwemu wypadkowi przy pracy robotnik Stanisław Więcławek, zatrudniony w tartaku przy ul. [illegible] w Sosnowcu. Więcławek doznał złamania nogi. Przewieziono go do szpitala Ubezpieczalni Społecznej.

———

W fabryce Hulczyńskiego w Sosnowcu uległ wypadkowi robotnik Aleksander Oczkowski, którego również przewieziono do szpitala Ubezpieczalni Społ.

——::O::——

— **KOLĘDA W PARAFII ŚW. ANDRZEJA BOBOLI NA STARYM SOSNOWCU** dziś ul. Królewska, Bandurskiego, Promyka i część Smolnej od godziny 10 rano. Składane datki przeznaczone są na budowę kościoła św. Andrzeja Boboli.

— **STOWARZYSZENIE POPIERANIA WYNALAZCZOŚCI.** W Katowicach istnieje Stowarzyszenia Popierania Wynalazczości, które ma na celu jednoczenie i popieranie talentów twórczych, rozsianych po całej Polsce. Stowarzyszenie udziela wskazówek, ułatwia opatentowanie wynalazków i przychodzi z materialną pomocą przy ich realizowaniu. Składka członkowska wynosi tylko 25 gr., a członka wspierającego zł. 4.20 miesięcznie.

Sekretariat Stowarzyszenia mieści się w gmachu Województwa Śląskiego, pokój 440, II piętro, tel. wojewódzki 357.

— **OFIARA.** Prezes Sz. Fürstenberg i dyr. J. Fürstenberg Pol. Zakładów Przemysłu Cynkowego w Będzinie złożyli zamiast życzeń świątecznych i noworocznych zł. 100 na rzecz Miejskiego Komitetu pomocy młodzieży i dzieciom.

Pieniądze wpłacone zostały do kasy komitetu.

——::O::——

Z Zawiercia

Tradycyjna choinka U INWALIDÓW W ZAWIERCIU.

Zwyczajem lat ubiegłych jutro o godzinie 4 po południu, Związek Inwalidów Wojennych RP. urządza dla dzieci swych członków tradycyjną choinkę. Przy choince dziatwa jak zwykle obdarowana zostanie upominkami.

Uroczystość choinkowa urozmaicona zostanie śpiewami, deklamacjami, a zakończona zostanie herbatką towarzyską, w której wyłącznie weźmie udział dziatwa inwalidów. Impreza odbędzie się w domu inwalidów przy ul. Sienkiewicza.

Ofiary na gwiazdkę DLA BIEDNYCH DZIECI.

Na gwiazdkę dla dzieci rodziców bezrobotnych, urządzoną przez Miejski Kom. Pomocy Dzieciom z okazji Świąt Bożego Narodzenia, złożyli ofiary w postaci gotówki: pp. Stanisław Holenderski zł. 100, inż. Antoni Blana zł. 20. mgr. Stanisław Pasierbiński zł. 15, dr. D. Jurkowicz zł. 10, inspektor pracy Nawrocki zł. 10, J. Pasierbiński zł. 10, Tymieniecki zł. 7, dyr. Du Tarte zł. 5, pracownicy firmy Reich i S-ka zł. 81 gr. 40.

Wszystkim ofiarodawcom miejski komitet pomocy dzieciom i młodzieży, składa za naszym pośrednictwem serdeczne podziękowanie.

„U nas wszystko ożyło"

Autostrada Warszawa-Katowice

Lśni wstęga gładkiej, asfaltowej nawierzchni. Niemal cała trasa gotowa. Tu i owdzie droga zamknięta tarczą i barierą. Trzeba objechać wyboistym brukowańcem. Za zakrętem wre praca. Pospiesznie robi się szmat jezdni, by wyrwać zimie jeszcze jeden dzień pracy, by realizację wspaniałego projektu autostrady posunąć jeszcze o kilkadziesiąt metrów. W olbrzymich kotłach wrze smołowiec, warczą lokomobile... Na odcinku Piotrków — Częstochowa mrowie ludzi wzniosło olbrzymie cztery wiadukty. Potężne nasypy pną się serpentyną pod górę, by urwać się raptownie pustką nad torem kolei. Pod Kłomnicami (pow. Radomszczański) przerzucona już żelazobetonową konstrukcję wiaduktu. Wzdłuż toru ustawiono wskaźnik z chróstu, których zadaniem uchronić ciekawych, wyglądających przez okno od kalectwa, bo pociąg tu, ni stąd ni zowąd, zwalnia biegu, i wolniutko wtacza się pod ciemne sklepienie podtrzymywane aż do stwardnienia tysiącem desek i belek drewnianego rusztowania. Za wiaduktem ktoś nie wytrzymał. Głowa człowieka wychyliła się ciekawie penetrując zwrokiem robotników i ich dzieło i... jakby w nią piorun trzasł, zmknęła w wagonie. To z przeciwległej strony ustawiony strażnik chróściany popieścił pękiem prężnych zeschłych wiklin. Ciekawość wynagrodzona.

Tymczasem pociąg staje. Kłomnice.

Pierwszy — silny, choć późny mróz chwycił na dobre, na skutek czego prace ziemne przerwano.

Robotnikom wypłacono zarobki, spieszą tędy gromadnie do domów. Rozmawiamy po drodze.

— Ho — Ho! Panie! — Mówi jeden — to cacko nie droga. Aż miło popatrzeć: nawierzchnia odpowiednia, gładka i trwała, wypadków na kolei nie będzie, bo przez plant idą wiadukta... To i ruch gładziej pójdzie.

— U nas wszystko przez to ożyło — wtrąca drugi.

— Pewnie: i okolica zarobiła.

— A juści. Niemało wozi piach i kamienie, tłuc trza granit. Tysiące ludzi znalazło zarobek — i dobry. Nie można narzekać. Człek jeden zdrugim kawałek gruntu tu ma chałupinkę, chwała Bogu, też — to i trochę grosza odłożył na zimę, na przychówek — bo zimą trza się wziąć trochę do handlu.

— A jak ze zdrowiem? — chorujecie tutaj dużo?

— Jak jest robota, to o tym się nie myśli. Zdrowo na świeżym powietrzu się przerobić potem dobrze zjeść... Ale my teraz mamy do doktora — Ubezpieczalni — bo należymy do niej, jak się co nam stanie, jest i pomoc, ale co grunt, to żony z dziećmi się fest podleczą. — Wprzód musiało się dobrze zapłacić... najwięcej za aptekę — a skąd na to było brać?

Idziemy zwolna ku wiosce. Nadjeżdża lekarz Ubezpieczalni Społecznej z Kłomnic, wzywany do chorej, żony jednego z robotników. Wchodzimy do skromnie urządzonej chatki, ale już po chwili widać, że zła passa minęła, że zaczęła się lepsza. Zewsząd bije ład i czystość. Widać sporo zbytkownych rzeczy, lśniące narzędzia gospodarskie, kuchenne. Podczas gdy doktór bada chorą w pokoju gospodarz — robotnik objaśnia.

— To wszystko skupiło się dopiero teraz, odkąd człowiek pracuje. Zaczelim pracować jak szose robili, potem mosty, teraz przez tor... Nie można powiedzieć dażośmy skorzystali.

* * *

Z Kłomnic biegnie już lśniąca wstęga na południe. Asfalt, ujęty w dwa brukowane chodniki odporny na wahania bardzo nierównej aury, odporny na ciężar i szybkość pojazdów.

Międzynarodową autostradą — Warszawa—Katowice, biegnącą przez Mszczonów, Rawę Maz. Tomaszów maz., Piotrków, Radomsko, Częstochowę na Katowice i Kraków — można się poszczycić. Będzie to niewątpliwie olbrzymi przyczynek do rozbudowy gospodarczej tej połaci ziemi, jak już sama jej budowa była tak [illegible]

R. B.

Miechów zamknięty

Z POWODU EPIDEMII TYFUSU

Zarząd miejski w Krakowie podaje do wiadomości, że w związku z epidemią duru plamistego w Miechowie odwołano targi w Miechowie, oraz zabroniono wstęp osobom nie zamieszkałym stale w Miechowie na teren tego miasta.

Narciarze polscy, którzy wezmą udział w zawodach F. I. S. z życzeniami noworocznymi u Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Czwartek, 5 stycznia.

6.30 Pieśń kiedy ranne wstają zorze 6.35 Gimnastyka 6.50 Płyty 7.00 Dziennik poranny 7.15 Muzyka 8.00 Przerwa 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa 12.03 Audycja południowa 13.00 Przerwa 15.00 Pogadanka 15.15 Kłopoty i rady 15.30 Muzyka obiadowa 16.00 Dziennik popołudniowy 16.05 Wiadomości gospodarcze 16.20 Felieton 16.35 Duety wokalne 16.55 Felieton 17.10 Z teki lwowskich kompozytorów 17.45 Szlakiem Batorego — Pogadanka 18.00 Audycja dla młodzieży wiejskiej 18.30 Życiorysy instrumentów 19.00 Koncert rozrywkowy 20.35 Audycje informacyjne 21.00 Odczyt 21.10 Muzyka 21.30 Teatr Wyobraźni 22.02 Muzyka taneczna 22.55 Przegląd prasy 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny 23.05 Koncert muzyki polskiej

KATOWICE

Czwartek 5 stycznia.

5.30 Dzień dobry — wesoły montaż płytowy 6.30 Program na dziś 14.00 Muzyka rozrywkowa 14.50 Chwilka społeczna 11.55 Wiadomości bieżące i giełda 18.00 Poradnik radiowy 18.10 Z albumu speakera 18.25 Wiadomości sportowe 22.02 Rozmowa ze słuchaczami 22.10 Wesoły wieczór 23.05 Zakończenie programu

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Piątek, 6 stycznia.

7.15 Kolęda 7.20 Muzyka poranna 8.00 Dziennik poranny 8.15 Program na dziś 8.20 Orkiestra 9.00 Audycja muzyczno-słowna 9.30 Płyty 10.00 Transmisja nabożeństwa z Katedry Ormiańskiej we Lwowie 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa 12.03 Poranek symfoniczny 13.00 Powieść romantyczna szkic literacki 13.15 Muzyka obiadowa 14.35 Wesoła audycja dla dzieci 15.00 Audycja dla wsi 16.00 Komedia Aleksandra Fredry 17.00 Recital skrzypcowy 17.30 Operatka w 3-ch aktach 19.30 Koncert rozrywkowy 20.30 Audycje informacyjne 21.00 Cyklon — powieść mówiona 21.15 Płyty 22.00 Jak się bawić, to się bawić — wesoła audycja 22.30 Muzyka taneczna 23.05 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego Komunikat meteorologiczny.

—oOo—

Ze złości na żonę

POSTANOWIŁ SIĘ ZAGŁODZIĆ

We wsi Zagórze, w pow. łaskim, wydarzył się niezwykły wypadek:

Mieszkaniec tamtejszy, Paweł Mikołajczyk, z żalu, iż żona jego... pożyczyła sąsiadowi 150 zł., postanowił zamorzyć się głodem!

Zamknął się na strychu i przebył tam blisko 7 dni bez pożywienia! Przypadkowo znaleziono niezwykłego desperata który był już u kresu sił i w stanie ciężkim przewieziono go do szpitala.

«PAMIĘTNIKI SZATANA»

Powieść

201)

Naprożno Teresa zarzucała przyjaciółkę swoją prostymi zupełnie pytaniami, nie mogła nic się od niej dowiedzieć, gdy w tym z lekka zapukano do drzwi mieszkania i mężczyzna wszedł prawie natychmiast. Był to Artur. Eugenia wydała okrzyk, a Teresa powiedziała jakby od niechcenia:

— Ah! masz tobie! To on.

— Ty go znasz? Ty ośmieliłaś tu go wprowadzić?

— No! no! — zawołała Teresa — nie bądź niedobrą towarzyszką. Tak, ja go znam; nie mogę widywać go w domu z przyczyny rodziców, którzy na to nie pozwalają. Ty jesteś szczęśliwsza, jesteś swobodną, matka twoja nie powróci, wszyscy sąsiedzi poszli na przechadzkę; możesz pozwolić, żebyśmy tu pogawędzili przez chwilkę

W duszy Eugenii zaszło coś bardzo dziwnego i tylko zmieszanie pochodzące z odkrycia porozumienia pomiędzy Teresą i Arturem, stanęło na przeszkodzie, że nie wypędziła ich obojga ze swego mieszkania.

Sądząc z tego, o czym usłyszała, Artur uganiał się za Teresą; przyszedł tu zobaczyć się z nią. Czegóż więc ona, Eugenia obawiać się miała? Cóż jej się przywidziało? Czyli duma jej obłąkała ją do tego stopnia, że sądzić mogła o wznieceniu miłości, o której nikt nie myślał? Wszystko co tylko sobie wyobrażała o piękności i dystynkcji swojej, w oczach człowieka, jakim był Artur, ustąpić musiało piękności i powabom Teresy? Eugenia okrutnie została upokorzoną w swoim własnym mniemaniu.

— Nienawidzisz więc bardzo próżności, Szatanie! — rzekł Luizzi.

— Dlatego, że wasza głupota ludzka stawia ją obok pychy, a pycha do mnie tylko należy, czy rozumiesz to panie mój?

— Do ciebie i do Eugenii.

— Do niej także, do biednej dziewczyny, która chciała ukarać siebie za to, że się tylko spodziewała zniewagi, a która, wstydząc się miejsca, w jakie ją wrzucało to odkrycie, pozostawiła przy sobie tego człowieka, który mówił o miłości do Teresy i wtłoczyć jej w serce tę prawdę, że nie była ani ponętną ani piękną, ani przyciągającą, że przypadek tylko igrał z jej przerażeniem i ponieważ Teresa jej powiedziała:

— Teraz, kiedy wiesz o wszystkim, nie będziesz się tak niedorzecznie lękać; a ty, panie Arturze, nie baw się tym, żebyś ją miał dręczyć; jest takim dzieckiem, że straciłaby głowę.

Nie możesz wyobrazić sobie osłupienia Eugenii. Jedyna nadzieja utrzymywała przy życiu tę kobietę, że przyjdzie dzień, w którym to co posiada wzniosłego i wyższego da się poznać. Ściganie Artura obraziło ją, ponieważ była wyniosłą i chciała razem miłości i szacunku. Ale zapewnienie się, że z niej zażartowano, zdruzgotało ją w jej nadziei i we własnym przekonaniu i pozostała niema i nieruchoma, zapominając o tym co się koło niej działo, zajęta jedną tylko myślą, że była niczym, zupełnie niczym, mniej aniżeli Teresa. Ta ostatnia była, wyznać trzeba, prawdziwą dziewczyną z ludu. Lubiła uciechy, wesołość, śmiechy, szalone upojenia i na jedno słowo wyrzeczone przez Artura, wyszła wołając:

— Ah! przepędzimy wieczór cudownie. Będzie kolacyjka we trzy osoby, to będzie wyborne, zabawne!

I wybiegła, żeby się postarać o wszystko co było potrzebne.

Czy Artur przygotował tę scenę, czy też miał to przeznaczenie złego, które przybywa właśnie w tę porę, kiedy w duszy jest wyłom, przez który do niej wedrzeć się może? To jego tajemnica i moja. Ale jedna tylko mogła zajść okoliczność, żeby go wysłuchała Eugenia i tę okoliczność pochwycił. Biedna dziewczyna była przy nim zrozpaczona, duma jej była złamana i do ziemi przyciśnięta, wątpiąc o sobie, jak człowiek, który widzi, że przenoszą nad niego miernotę i który w rozpaczy swojej zapytuje się, czy nie jest niższym od miernoty. W takiej to chwili ośmielił się wyznać prawdę:

— Zwiodłem Teresę — zawołał — ja kocham ciebie i ciebie tylko widzieć chciałem. Przejęty gniewem, w jaki mnie wprawiła odmowa twoja, zażądałem listów z Londynu i za ich pomocą wszedłem do tego starca, u którego bywałaś czasem.

Eugenia słuchała, słuchała z dumą, która się podniosła cokolwiek na myśl że nie była niedorzeczną, zarozumiałą, jak tyle innych, którymi pogardziła. Artur mówił dalej

— Uciekłaś przede mną; ale przysiągłem sobie, że cię zobaczę i wmówiłem w tę dziewczynę, że ją kocham, ażebym ci mógł powiedzieć, że kocham ciebie.

O! jakże chciwie pycha Eugenii słuchała ciągle i ponieważ powstał, widząc, że się zniża ta, która przez chwilę zdawała się być wyższą od niego!

d. c. n.

Wstrząsający dramat na Bałtyku

kapitana statku duńskiego

Załoga kutra motorowego, stanowiącego własność rybaka Delinga i Skoczków z Wielkiej Wsi-Władysławowa, na wysokości brzegów niemieckich w drodze powrotnej z Danii napotkała na stado morświń, które płynęły za ławicą śledzików. Liczba morświń dochodziła do 140 sztuk, było to więc rzadko spotykane o tej porze potężne stado, które żerowało na ławicy śledzików. Morświnie na widok zbliżającego się kutra zanurzyły się w wodzie.

Kuter po przenocowaniu w porcie niemieckim Stolpmünde, następnego dnia ruszył w dalszą drogę, przy bardzo wzburzonem morzu. W odległości kilku mil morskich od portu rybacy spostrzegli na morzu jakby jakąś belkę, gdy podeszli nieco bliżej ku swemu zdumieniu stwierdzili, że są zwłoki dorosłego mężczyzny w kamizelce i pasie ratunkowym.

Dowodzący kutrem rybak Deling Leon postanowił zwłoki wyciągnąć na pokład, lecz wysoka fala nie pozwalała na schwytanie na liny makabrycznego połowu; rybacy więc zrezygnowali z próby wydobycia topielca i zmówiwszy za jego duszę modlitwę ruszyli w dalszą drogę na połów dorszy.

Po paru dniach, gdy znaleźli się w porcie rybackim w Danii, dowiedzieli się, że płynący za nimi kuter niemiecki zwłoki widzianego przez nich nieboszczyka zagarnął w siecie i przyholował do Danii.

Okazało się, że były to zwłoki kapitana. jednego ze statków towarowych duńskich, który płynąc z ładunkiem drzewa, został zmyty w czasie sztormu z pokładu. Za odnalezienie zwłok załoga kutra niemieckiego otrzymała 200 koron duńskich.

Sekcja zwłok wykazała, że nieszczęśliwy kapitan znajdował się w morzu przez dwa dni i śmierć nastąpiła na skutek skostnienia od zimna. Dzięki pasowi ratunkowemu zwłoki pływały przez parę dni na powierzchni wody i zauważone zostały naszych rybaków.

Pełna tragizmu śmierć kapitana duńskiego stateczku wywarła na rybakach polskich głębokie wrażenie.

Doniosłe zjazdy

W SPRAWACH DROGOWYCH.

Na dzień 3 lutego t. r. zwołany został do Warszawy walny zjazd delegatów Ligi Drogowej. Porządek dzienny przewiduje poza sprawami sprawozdawczymi i wewnętrzno - organizacyjnymi, ustalenie planu działalności na rok bieżący, omówienie akcji budowy „dróg Niepodległości" i t. p. Zjazd wiąże się z jubileuszem 5-lecia istniania Ligi Drogowej.

Jednocześnie w dniach 3 i 4 lutego b. r. odbędzie się w Warszawie II ogólny zjazd delegatów gminnych Ligi Drogowej połączony z kursem informacyjnym, którego celem będzie omówienie akcji uczczenia odzyskania Niepodległości przez budowę dróg.

—oOo—

Pryszczyca w Polsce

MALEJE

Według danych ministerstwa rolnictwa i reform rolnych w okresie od 1 do 15 grudnia r. b. zarejestrowano ogółem 2.951 ognisk (miejscowość) pryszczycy (zarazy pyska i racic), w tym w kieleckim 303.

Ogółem w dn. 15 grudnia r. ub. pryszczyca istniała na terenie 16 województw i 180 powiatów, obejmując 10 084 zagród. Ponieważ w dn. 1 grudnia r. ub. zarazę tę stwierdzono w 18.863 zagrodach, przeto we wskazanym wyżej okresie nasilenie zarazy spadło w dalszym ciągu o 46,6 proc.

—oOo—

Straciła 10 tys. dolarów

ZA NIEZGŁOSZENIE DEPOZYTU

Urzędnicy skarbowi w Wilnie wyszukują obecnie osoby, które w przepisanym terminie nie zarejestrowały swych majętności posiadanych zagranicą.

Dotychczas pociągnięto już do odpowiedzialności właścicielkę majątku ziemskiego w pow. mołodeczańskim, która posiadając w jednym z banków amerykańskich około 10.000 dolarów, nie zgłosiła tego w należytym czasie, zgodnie z wymogami dekretu.

Znalezioną książeczkę bankową zakwestionowano, sprawę zaś przekazano prokuratorowi.

—oOOo—

Strajk

w największei kopalni

SREBRA NA ŚWIECIE.

W największych kopalniach srebra na świecie, znajdujących się w miejscowości Pachuca w Meksyku, wybuchł strajk całej załogi.

Górnicy okupowali kopalnię oraz budynki kopalniane. Strajk ma ostry przebieg.

Zabawy taneczne młodzieży szkolnej

mogą trwać najwyżej do godz. 22-ej

W związku z okresem zabaw karnawałowych ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego przypomina dyrekcjom szkół obowiązek ścisłego przestrzegania zarządzeń wydanych w sprawie zabaw tanecznych młodzieży szkolnej.

Zabawy taneczne dla starszej młodzieży (zaczynając od klasy 4 gimn.) mogą się odbywać jedynie na terenie szkolnym pod opieką i nadzorem dyrektora, nauczycieli i rodziców. Mogą być organizowane jedynie w dni przedświąteczne i trwać najdłużej do godziny 22.

Zabawy taneczne nie mogą powodować odrywania młodzieży od normalnych zajęć szkolnych. Używanie alkoholu, tak przez młodzież, jak i dorosłych w lokalach szkolnych jest niedopuszczalne. Udział młodzieży szkolnej w zabawach tanecznych organizowanych dla dorosłych w lokalach publicznych jest zupełnie wzbroniony.

Jednocześnie ministerstwo przypomina, że lokale i sale szkolne nie mogą być oddawane lub odnajmowane na zabawy taneczne dla dorosłych.

Zużycie wody i stosunek ilości wanien do liczby mieszkańców jest sprawdzianem czystości panującej w różnych krajach. Jak widzimy z rysunku pozycja Polski w tej dziedzinie nie jest specjalnie efektowna. Złożyły się na to dwie okoliczności: stosunek ludności wiejskiej do miejskiej, który w Polsce wyraża się znacznie większą cyfrą włościan niż w państwach z jakimi się porównuje oraz słabe tempo budownictwa mieszkaniowego pierwszych lat po odzyskaniu niepodległości. Duży wzrost budownictwa mieszkaniowego, jaki zaznacza się w ostatnich latach, wykazuje stałą poprawę w zakresie stosunku ilości wanien do liczby mieszkańców.

CZŁOWIEK PRZED SĄDEM.

Mąż z ogłoszenia

— Jak się masz, Walerciu?

— Ach!—pisnęła pani Waleria ujrzawszy we drzwiach przyjaciółkę z lat dziecinnych. — Andzia! Kopę lat żeśmy się nie widziały! Jak ci się wiedzie na prowincji?

Po długotrwałych uściskach przyjaciółki siadły na otomance.

— Podobnież wydałaś się za mąż? — pytała pani Anna

— A i owszem,

— Szczęśliwa jesteś w małżeńskiem stanie?

— Jakby ci to powiedzieć.. Sama nie wiem.

— A skądeś wytrzasnęła tego małżonka.

W tym momencie stanął za drzwiami pan Euzebiusz. Wyjął klucz z kieszeni, ale usłyszawszy, że o nim właśnie mowa, wstrzymał dech w piersiach i słuchał.

— Z ogłoszenia matrymonialnego go poznałam — mówiła pani Waleria.

— Faktycznie? — podziwiała pani Anna. — No i jaki: On? Ładny?

— Tego nie można o niem powiedzieć.

— Zgrabny?

— On się uważa za zgrabnego, ale insze ludzie tego nie widzą.

— Takiem sposobem może mądry?

— I, gdzie on tam mądry. W ogóle żadnych zaletów w niem nie znajduje, ale zawsze te złotówkę, co mnie ogłosze nie kosztowało, to wart.

Powyższa ocena tak rozgniewała stojącego za drzwiami pana Euzebiusza że wpadł do mieszkania i pobił grymaśną żonę. A ponieważ przy sposobności powiedział parę brzydkich słów również pani Annie, więc sąd skazał go na dwa tygodnie aresztu z zawieszeniem

W telegraficznym skrócie

KREUGERA ZAMORDOWALI SPISKOWCY?

Prasa sztokholmska w sensacyjnej formie donosi, że w dramacie Ivara Kreugera, byłego króla zapałczanego, otworzyła się nowa karta.

Prowadzone od szeregu lat śledztwo ustaliło, że samobójstwo szwedkiego króla zapałczanego było zainscenizowane. Prawdopodobnie Ivar Kreuger padł ofiarą spisku i został zamordowany.

OSKARŻYCILE SKAZANI NA KARĘ ŚMIERCI.

Korespondent moskiewski Haavsa donosi, że sąd wojskowy w Kijowie skazał na karę śmierci 5 funkcjonariuszów komisariatu spraw wewnętrznych autonomicznej republiki mołdawskiej, oskarżonych o bezprawne aresztowanie grupy nauczycieli pod fałszywym zarzutem organizowania wśród młodzieży grupy kontrrewolucyjnej.

ZWOLNIENIE LOTNIKA ANGIELSKIEGO

Lotnik angielski, Brian Geover który — jak donosiliśmy — skazany został przez sąd moskiewski na grzywnę w wysokości 1.500 rubli i konfiskatę samolotu, na którym przybył do Moskwy w celu wywiezienia swej żony z Rosji sowieckiej został zwolniony z aresztu.

Opuszcza on bezzwłocznie Moskwę i wraca do Londynu. Władze sowieckie zezwoliły jego żonie na wyjazd wspólnie z mężem.

POLAK-DENTYSTA ZE SZWAJCARII WYNALAZŁ KIESZONKOWY SILNIK

Jak donosi jedno z pism w Szwajcarii opatentował ciekawy wynalazek, zamieszkały stale w szwajcarskiem miasteczku Frauenfeld, Polak Jan Biedermann.

Wynalazł on mianowicie silnik kieszonkowy, ważący zaledwie 400 gramów którego cena przy masowej produkcji nie przekroczy 100 zł. Moc silnika równa się sile 8-miu koni mechanicznych przy 5.000 obrotów na minutę. Przy zastosowaniu takiego silnika każdy szybowiec mógłby się wzbić w powietrze z dowolnego miejsca i odbywać dłuższe loty

—oOOo—

SPORT

Sportowcy na ślubnym

KOBIERCU.

Wicemistrzyni olimpijska w dysku, Jadwiga Wajsówna, wstępuje w najbliższych dniach w związek małżeński z p. Franciszkiem Grętkiewiczem, znanym automobilistą. Ślub odbędzie się w Pabianicach.

——

W Istebnej odbędzie się ślub byłego piłkarza reprezentacyjnego prof. Stefana Kisielińskiego z Katowic ze znaną działaczką harcerską p. Felicją Kellerówną z Rudy.

Walne zebranie ZOZPN

ODBĘDZIE SIĘ 14 bm.

Jak się dowiadujemy, walne zebranie ZOZPN. odbędzie się ostatecznie w dniu 14 bm. o godz. 18 w pierwszym, a o 18.30 w drugim terminie w Domu Społecznym w Sosnowcu.

W dniu dzisiejszym w tej sprawie zarząd okręgu wyda specjalny komunikat.

Powodem przesunięcia terminu o jeden dzień wcześniej, jest mecz treningowy reprezentacji Zagłębia z repr. Polski w dn. 15 bm. w Katowicach

Reprezentacja Zagłębia gra ostatecznie 8 bm. w Sosnowcu

Na onegdajszym posiedzeniu zarządu ZOZPN. uchwalono rozegrać w dniu 8 bm. mecz treningowy reprezentacji okręgu z teamem Unia — Czarni.

Spotkanie odbędzie się w Sosnowcu na boisku PW. i WF. o godz. 11 rano.

Reprezentacja okręgu wystąpi w następującym składzie: Krzyk, Bąkowski, Cichoń, Gałkowski, Kołodziejczyk, Porzwa, Jeżowski, Klejnerman, Koralewski, Bartoś i Cichecki.

Na rezerwowych powołano: Łukasika, Jelonkiewicza, Kłosa i Skubka.

Walne zebranie W. S. S.

Walne zebranie WSS. ZOZPN. odbędzie się w domu społecznym w dniu 8 bm. Początek zebrania o godz 10 rano.

Skład Holandii

NA MECZ Z POLSKĄ.

Bokserski związek holenderski nadesłał już listę bokserów, którzy walczyć będą z drugą reprezentacją Polski w Warszawie (15 bm. w sali Cyrku).

Skład ten przedstawia się następująco: w wadze muszej wystąpi mistrz Holandii — Notten (Haga), w koguciej — ośmiokrotny mistrz Holandii Nieuwanburg (Amsterdam), w piórkowej — trzykrotny mistrz Rotterdamu Dekkers (Rotterdam), w lekkiej — trzykrotny mistrz Holandii de Vriet (Amsterdam), w półśredniej — mistrz południowej Holandii Verlin (Haga), w średniej — mistrz Amsterdamu — van Lil (Amsterdam), w półciężkiej — mistrz południowej Holandii Gordenbecker (Limburg), w ciężkiej — mistrz północnej Holandii Nolle (Groningen).

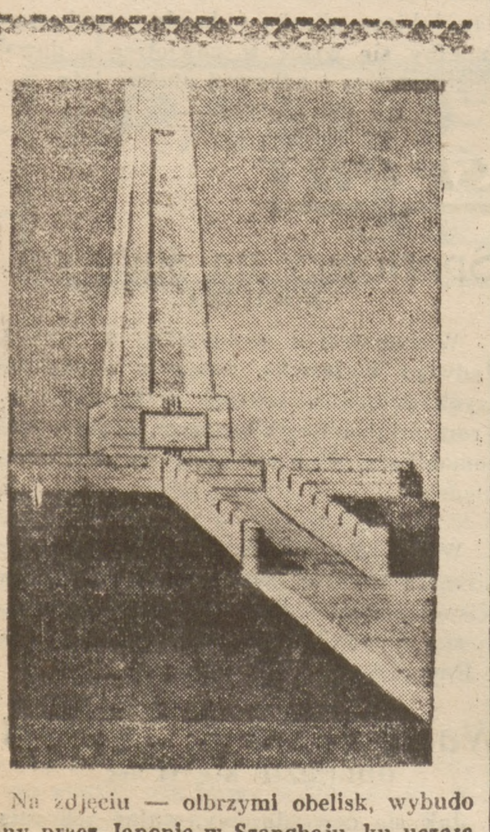
Drużyna holenderska przyjedzie do Warszawy w dniu 14 bm. pod kierunkiem p. Baana.

Debiut Budga

W ROLI ZAWODOWCA.

W Madison Square Garden w Nowym Jorku rozegrano mecz tenisowy pomiędzy Vinesem a Budgem. Ten ostatni jak wiadomo, przed kilku tygodniami przeszedł na profesjonalizm, a spotkanie z Vinesem było jego debiutem w roli zawodowca. Zawody zgromadziły 18 tysięcy widzów, a dochód wyniósł 45 tysięcy dolarów.

Zwyciężył Budge 6:3, 6:4, 6:2. Pierwszego seta wygrał zwycięzca z Wimbledonu stosunkowo łatwo W drugim jednak Vines prowadził 3:0. Budge potrafił wyrównać i seta rozstrzygnąć na swoją korzyść. Trzeciego seta rozpoczął Vines z wielką zaciętością. Wystarczy powiedzieć że jedną piłkę wymieniono 76 razy Po stracie tej piłki Vines załamał się i potrafił w trzeciem secie zdobyć na Budgeu tylko dwa gemy.

Na zdjęciu — olbrzymi obelisk, wybudowany przez Japonię w Szanghaju, ku uczczeniu żołnierzy japońskich, poległych na polu walki w czasie ostatnich operacji wojennych chińsko-japońskich.

Humor

MATEMATYKA I HIGIENA.

— Czy czytałeś, że każdy kieliszek wódki skraca życie o 4 godziny?

— Nie tylko czytałem, ale nawet obliczyłem, że już od 3 lat nie ma mnie na świecie

———000———

TROSKLIWA WDOWA

Wdowa po kamieniarzu, zamawia pomnik na grób męża:

— Panie majster, tylko żeby napis na kamieniu był duży, bo nieboszczyk miał bardzo krótki wzrok i małych liter wcale nie mógł czytać.

———:::::———

NIE KRADNIJ

Katechta objaśnia dzieciom siódme przykazanie.

— A więc, Jasiu, jeśli twój kolega ma w tornistrze ciasto i ty mu je zabierasz potajemnie, co wówczas czynisz?

— Jem szybko, zanim on zauważy.

Z MIŁOŚCI

— Fredziu, ożeniłeś się ze mną chyba dla pieniędzy?

— Cóż znowu? Nie sądzę zresztą, aby z twego posagu coś zostało po spłaceniu moich długów.

———oOo———

NIE MA CZASU

Pan Kleofas przychodzi do lekarza.

— Czy bierze pan rano zimny tusz, jak panu ostatnim razem poradziłem? — pyta lekarz.

— Niestety, zabiera mi to zbyt wiele czasu.

— Ale tusz nie powinien przecież trwać dłużej jak minutę lub dwie.

— No, oczywiście, sam tusz dłużej nie trwa, ale zanim zdecyduję się pojść pod tusz, namyślam się co najmniej pół godziny.

———oOo———

OSTATNIE ZLECENIE

Ona. — Tylko pamiętaj, pisz do mnie przynajmniej raz na tydzień albo przynajmniej wyślij mandat pocztowy, żebym wiedziała, że jesteś zdrów.

———oOo———

BEZROBOCIE

— A wiesz, Franuś, czytałem dzisiaj artykuł o bezrobociu. Wyobraź sobie, piszą, tam że za 10 lat nie będzie już u nas ani jednego bezrobotnego.

— No chyba. Jaki bezrobotny wytrzyma 10 lat?

———oOo———

W WIĘZIEENIU

— Cóż to, wyłamaliście kraty!

— A tak, bo było mi za gorąco..

Prenumerata wynosi miesięcznie zł. 2

Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Sosnowiec, ul. Teatralna 1 a.
Telefony: Redakcji 6.16.92. Administracji 6.14.97.
Konto czekowe P. K. O. Katowice 304.247.

CENY OGŁOSZEŃ:
za wiersz milimetrowy przed tekstem 1 zł., w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. — Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 groszy za wyraz. — Najmniej 1 złoty. — Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25 proc.